

10.2.12 Dorpsperspectief

Rijnsaterwoude

10.2.12.1 Gedragen door de dijk - waar de tijd de tijd hoort te krijgen

Tijdens de Grote Ontginning ergens in de Hoge Middeleeuwen verrees uit de veenwildernis een nederzetting. Bijna 1.000 jaar later is Rijnsaterwoude nog altijd omgeven door water en de vruchtbare grond waar mensen destijds naar zochten.

Rijnsaterwoude vormt het thuis van inwoners die over het algemeen tevreden zijn. Of je nu over de Herenweg vanuit het noorden nadert, of de zuidelijke boomrijke entree neemt. In het "vriendelijke" dorp zien de inwoners liever niet te veel en niet te snel dingen veranderen. "De rust, het authentieke en het vele water. Het is gewoon een kneuterig, ontspannen, veilig dorp."

In 2015 is in samenwerking met het dorp gewerkt aan een kernplan. Bepaalde punten uit dit kernplan dienden samen met de opbrengst van de dorpenavond als input voor dit dorpsperspectief⁷.

10.2.12.2 Bebouwing

Rijnsaterwoude is een lintdorp, gebouwd op een dijk die dienstdoet als waterkering en als doorgaande weg. Aan dat boezemlint liggen drie groepen van bebouwing: rondom de kenmerkende Woudse Dom, bij Meerbon/Suyderbon en de wijk tussen Integraal Kindcentrum (IKC) Het Woud en de Leidse Vaart.

In de toekomst lijkt het logisch om eventuele nieuwe woningen te bouwen in westelijke richting, tussen de twee laatstgenoemde bebouwde plekken. Op dit moment komen daar nieuwbouwwoningen binnen het project de Woudse Juffen. De nadruk moet liggen op het zoveel mogelijk behouden van het karakter. Daarom is het uitgangspunt: als het kan bouwen binnen bestaand stedelijk gebied (verdichting) binnen de dorpsranden. Zo kan het uitgesproken agrarische buitengebied - met voornamelijk akkerbouw en veeteelt (droogmakerij) - de functie behouden en waardoor de doorzichten grotendeels open blijven.

10.2.12.3 Ruimtelijke uitdagingen

Op basis van de online vragenlijst, het kernplan en de dorpenavond zijn de volgende ruimtelijke uitdagingen voor Rijnsaterwoude opgesteld:

- ◆ De inwoners zijn tevreden over de huidige recreatievoorzieningen. Zij willen vooral "groen, ruimte en rust" behouden en het Braassemermeer niet verder "beleefbaar" maken.
- ◆ De doorstroom op de woningmarkt (nieuwe woningen met name voor lokale jongeren) is belangrijk, maar in vergelijking met de andere kernen lijkt de noodzaak in Rijnsaterwoude minder groot.
- ◆ Het dorp maakt zich ernstige zorgen over de provinciale plannen voor het opwekken van duurzame energie via windturbines. De inwoners vinden de plannen niet in lijn met de Lokale Energie Strategie (LES) (zie ook thema '2.3.3. energie opwekken' waardoor de gemeente en inwoners in principe "schouder aan schouder staan" voor wat betreft deze provinciale plannen.
- ◆ Naast woningbouw is mobiliteit hét thema in Rijnsaterwoude en dan met name: de bereikbaarheid van het openbaar vervoer, een goede bushalte (het enige punt dat uit het kernplan dat niet is meegenomen), parkeerproblematiek, sluipverkeer en verkeersonveiligheid door landbouwverkeer.

⁷Vanwege de bijdrage van de actiegroep 'Hier Geen Windturbines' en de discussie die daaruit volgde, kon een deel van de gebruikelijke dorpenavond niet plaatsvinden. Hierdoor is er meer dan elders geput uit andere bronnen.

10.2.12.4 Karakter

Het sociaal-maatschappelijk gezicht van Rijsaterwoude kenmerkt zich door "naar elkaar omkijken." Dit houdt in dat mensen het best oneens kunnen zijn met elkaar, maar "we staan wel klaar als de situatie daar om vraagt."

Wat opvalt is de relatief grote veerkracht en een groot zelforganiserend vermogen. De ontwikkeling van het Schoolhuis als levendige, laagdrempelige "verbindingsplek" toont de zelf-aanpakken-en-regelen-mentaliteit. Net als de ontwikkeling van het zwemstrand, de Multivloer en dorps haven Het Venegat.

Het ontbreken van commerciële voorzieningen (op de SRV-wagen na) lijkt het dorp weinig te deren. Het zorgt eerder voor rust en een zekere band met de buurdorpen, zoals Leimuider, Woubrugge, Ter Aar of Alphen aan den Rijn. Daar doen mensen boodschappen of gaan ze sporten.

Het beperkte, maar vitale verenigingsleven is voor velen belangrijk. Toch lijkt er ook sprake van toenemende gevoelens van eenzaamheid onder de inwoners. Daarnaast noemen mensen de overlast van Schiphol (opvallend vaak) en is er een bovengemiddelde focus op gezondheid.

10.2.12.5 Sociaal-maatschappelijke uitdagingen

Wat opvalt in Rijsaterwoude: buiten de algemene trend van vereenzaming en vergrijzing zijn er geen breed gedeelde sociaal-maatschappelijke uitdagingen. Op een enkele uitzondering na leven er onder de mensen zorgen in het ruimtelijk domein op de eerdergenoemde dossiers (sluipverkeer en de windturbines). "Behoud" lijkt daarmee het kernwoord voor Rijsaterwoude.

10.2.12.6 Een groene, avontuurlijke parel

De inwoners van Rijsaterwoude dragen niet dezelfde soort trots in zich voor hun dorp als de trots die de Veenders of Rippers in zich dragen voor Roelofarendsveen en Rijpwetering. Maar in Rijsaterwoude is er wel degelijk een zwak voor de groene, avontuurlijke beweegparel van het dorp.

Integraal Kindcentrum Het Woud is een grote school met buitengymterrein. Daarnaast liggen een Tiny Forest, een dierenweide en een speeltuin. Bij deze kindvriendelijke plek kunnen kinderen het hele jaar door bewegen, leren en spelen.

Deze plek is er gekomen door buiten bestaande hokjes te denken, ondanks terughoudendheid bij mensen en zelfs Kamervragen over het buiten gymmen. De school kwam met een grensverleggend voorstel en de gemeente werd in een vroeg stadium betrokken (= "successleutel"). Samen werden ze "onwijs enthousiast" en kwam deze unieke plek via korte lijntjes tot stand.

- Woningbouwontwikkeling; verdichten dorpsranden
- Behoud van bestaand karakter
- Revitalisatie/herontwikkeling jachthavens
- Uitbreiden wandelpaden en -verbindingen
- Behoud van karakteristiek van entrees
- Verbeteren verbinding met water en doorzichten naar open landschap
- Jongerenhuisvesting

